

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII CRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grăiprin gura streinului.

Când se va vorbi de violențele masselor populare?

Un cal de bătaie al oligarhiilor românești este teza că partidele democratice dela noi intronează anarhia. Teza a apărut, voalată, și în ultimele declarațiuni ale dlui N. Iorga, în Camera. D-sa a vorbit de succesiunea la guvern și de violențele masselor. Ceea-ce este, în să, simptomatic, violența și sfidarea care o însoțește, din partea unui guvern hulit de întreaga țară — dl Iorga nu le vede... ssu nu vrea să le vadă.

Teoretic dsa arăspuns impertinentei atitudinii a șefului guvernului față de întreaga opoziție. Vom analiza noi, însă, chestiunea violențelor.

De două ani, cortinau, guvernul dlui Brătianu nu face altceva: violentează poporul. Cu un cinism neîntrecut, își bate pieptul în serbări naționale (pe cari nu le comandă de cât atunci când greșelile lui pun în primejdie țara) și în același timp își făurește o Constituție care servește interesele partidului liberal, își face legi de acaparare a bogățiilor țării, după ce și-a croit un Parlament cu totul în afară de voința masselor.

Nu este aceasta, violența de sus? Nu este cea mai sfidătoare atitudine față de cumințenia masselor, acuzate că nu știu ce fac când aleg reprezentanții partidelor de opoziție?

Unde este violența masselor, ca răspuns la provocările anarhice de sus? Nu au răbdat ele regimul bunului plac, cu cea mai îngerească răbdare?

Ciocoii nu iartă robului nici să murmure... Această atitudine o au oligarhi și tovarășii lor față de un popor cum nu mai este un altul pe lume!.. Nu i iartă nici manifestările din intrunirile publice, nici cele din alegerile parțiale. Nu-i iartă că și spune acest popor pășii și strigă că nu mai vrea să fie socotit rob.

Dar, în succesiunea guvernelor, ce amestec a avut până azi poporul? Știm că sânt, după Constituție, două suveranități: una populară și una regescă! Succesiunea a fost până azi rezervată plenipotenței regale. Nu a fost un regim constituțional în țara românească — de cât poate cu numele. Azi, după războiu, după victoriile cucerite prin jertfele de sânge ale masselor cari au ocolit, de prea multe emoții, pe trântorii politici ce guvernează azi țara — poporul își reclamă partea lui de suveranitate.

Poate însemna aceasta, violență? S'o spună ce-i cari gândesc astfel, pe față. Dacă ei cred că aceia cari au fost vrednici să înțeleagă ideea de jertfă pentru întregirea neamului, cari au suferit viața de mucenici, de robi până în momentul în care țara i-a chemat la arme — nu sânt capabili să și gospodărească viața publică, s'o spună pe față.

Noi îi credem nu numai capabili de aceasta, dar mai vred-

nici de cât trântorii consilierilor de administrație, de cât toți bugetivii liberali sau ori cum s'or numi, cari grăție *munificenței* (vorba dlui Iorga) statului român au azi palate în capitala țării!..

Poporul român nu poate fi considerat minor, după probele de maturitate pe cari le-a făcut în războiu.

Atunci, de ce se consideră drept *violenta* afirmarea dreptului lui suveran de-a indica guvernul care-l dorește?

Holăra! lucru, aceia cari nu au considerațiunea politică în masele populare, sunt împotriva lor și caută a justifica guvernele personale. În loc să se întrebe, de ce nu o au — fiindcă nu se poate admite că un întreg popor este victima demagogiei — sfidează suveranitatea națională și cerșesc guvernul din mâinile Regelui.

Să se știe însă că nu va pu-

tea trăi guvern în țara aceasta, care să mai nesocotească această suveranitate națională. După eșecul guvernului Averescu, care avea sprijinul unei mari majorități a corpului electoral din vechiul regat — guvern care a căzut din cauza greșelilor făcute față de acest corp electoral; — după experiența guvernului personal al dlui Brătianu, cu organizarea celui mai perfect partid oligarhic — cine va mai îndrăzni să sfideze suveranitatea poporului?

Cu mult mai ușor va fi atacul decisiv al opoziției reale, al reprezentanților națiunii.

Cel cari mai vântură prin țară ideea că pot trăi fără învoirea expresă a masselor — sau vreau să le înșele prin promisiunea că Regele îi va chema la guvern — se amăgesc singuri.

Regele va ține seamă numai de voința expresă a națiunii. Altfel se deschid toate căile anarhiei de sus în jos, ca să-i răspundă acesteia, cu același montă masele.

Atunci numai se va vorbi de violențe!..

Orașul copilăriei

Când trec arare prin orașul ăsta somnuros și liniștit,
În care am copilărit,
Duiosii adânci-adânci mă 'ncearcă
Și orice bătrânească-ori nouă casă parcă
Se uită lung,
Cu ochi plânși de geamuri lucii după mine..
O, toate mă cunosc aici așa de bine!

În toate-am îngropat un vis, un dor, un gând..
Copacii de pe margine de drum, pe cari eu i-am văzut crescând,
Când înfloreau
Copilăria mea,
Se uită trist
Mă recunosc abia,
Ca niște 'mbătrâniți, uitaji, batjocuriți părinți,
Scoși din minți,
Albiți, striviți, orbiți de nebănuite tragedii,
Iar ulițele lungi, pustii,
Parcă-mi zic într'un abia 'nțeleș șoptit:
„Bine-ai venit”!..

Oraș duios în care am copilărit,
Eu te port în suflet cum te-am cunoscut:
Frumos, fantastic și nepriceput,
Cu uliți largi deschise 'n infinit,
Cu școlari săraci și... fericiti!..

Oraș ce 'ntâii ani mi-ai înșorit!
În tine întâlnesc de ani și ani în fiecare seară,
Furișându-se printre pușinii trecători,
Șios, uimit,
Cu ochi mari, plini parcă de comori,
Un sprinten, mititel școlar
Fredonând în drumul lui spre casă un cântec dela țară..

Din lungul ulițelor înopțate,
Din mahalale pline de școlari și de păcate,
El îmi răsare 'n drum necontenit,
Cu fața macră, cu privirea lui pribeagă,
În care îmi revăd copilăria 'ntregă!..

Pe toate porțile îl văd, îl simț ieșind,
Privind,
Cu jind
Vitrinele ce sufletul i-aprind..
Îl simt cutreerând pe toate ulițele tale,
Îmi iese, blând, în fiecare seară 'n cale,
Necontenit.. Necontenit.. Necontenit..
Școlarul mititel vrăjit,
Oraș duios, în care am copilărit!..

A. COTRUȘ

*) Dintr'un volum ce va apărea în curând la „Cultura Națională”.

România și evenimentele din Grecia

— Proclamația Regelui George. —

Proclamațiunea, pe care regele George a adresat o dela Brașov poporului elen, este un fapt peste a cărui importanță nu se poate trece prea ușor.

Detronat, regele Greciei și-a ales deocamdată ca loc de azil țara românească. Ori, acest lucru nu însemna că România să devină terenul de luptă al fostului rege împotriva actualei cărmuirii din Grecia, față de care țara noastră nu poate observa decât același atitudine de neutralitate, care trebuie ținută față de sistemul și forma de guvernare a oricărei alte țări.

Se întâmplă însă tocmai contrariul. În absența M. S. Regelui din țară, adăpostul la noi fost rege al Greciei își părăsește locul destinat ca adăpost, pleacă și descalică la Brașov, de unde, cu data de 7 Aprilie adresează poporului grec o proclamație de protestare și nerecunoaștere a actualei forme de conducere din Grecia.

Faptul nu este fără de importanță. Cazul acesta, care poate fi privit ca o precedență a altor fapte similare cari nu e exclus să urmeze, poate răspăli ospitalitatea pe care țara noastră a oferit o familiei regale grecești, — cu o nepăcătută situație diplomatică. Căci nu numai Grecia ci și celelalte puteri, cari țin ca evenimentele interne ale unei țări să se desfășoare fără a fi influențate de curente pornite din alte state, nu vor privi cu ochi buni ecțiunea pornită de pe teritoriul românesc împotriva evenimentelor din Grecia.

Avem motiv de-a vedea astfel situația cu atât mai mult, cu cât, cam deodată cu proclamația dela Brașov, colonia elenă din Brăila a ținut o adunare de

protestare împotriva actualului regim al Greciei, promițându-se în discursurile rostite că se va purta, pe toate căile cea mai vie campanie împotriva acelei cărmuirii.

Interesele țării prelinț deci ca să se ia măsuri înainte de a ni-se putea obiecta că România e prea tolerantă față de curentele cari de pe pământul românesc încearcă să influențeze desfășurarea evenimentelor interne ale Greciei.

Starea de asediu

— Era, sau nu era, nevoie? —

Răspundem din capul localului: nu! Starea de asediu nu poate fi nici decum motivată din partea guvernului care a introdus-o.

Decretarea regimului militar într'o țară, în același timp, când Suveranii acelei țări și-au început vizitele în străinătate — sunt două fapte cari nu încap lângă o altă. Un guvern, care totuși e în stare să comită astfel de lucruri, dă dovada nu numai a impopularității sale, dar și a incapacității. Această dovadă o dă acum din nou guvernul dlui Brătianu.

Ori și cât de nepăsător și sfidător ar trece peste nevoile și păsurile țării, să nu uite acest guvern că părerile streinătății nu sunt tot atât de ușor de trecut cu vederea. Căci, de bună seamă, vor fi oameni atât la Paris și Londra ori în alte centre, cari se vor întreba nedumeriți:

Cum judecă acel guvern, care pe de-o parte pregătește vizitele și plecarea Suveranilor din țară, iar pe de altă parte — ca să poată susține ordinea și liniștea acasă — proclamă starea de asediu?

Trebuia să observe dl Brătianu, că introducerea stării de asediu în momentul când Suveranii părăsesc hotarele țării, poate atrage din partea streinilor anumite prejudeți, cari nu ating în mod favorabil familia regală. Înselegem, dacă ar exista motive pentru introducerea dictaturii militare.

În cazul acesta însă avem încredere că Suveranii, reșținuți de chestiuni interne, renunțau singuri la vizitele de acum.

Nu a fost însă cazul; Suveranii au plecat; ceea ce dovedește că situația internă nu necesita măsurile drastice, la cari actualul guvern a recurs în cel mai nepotrivit timp.

A-ți trimite miniștrii prin capitalele Europei pentru ca să antureze vizite regale, în vreme ce pentru susținerea înșitei acasă recurg la starea de asediu, este ceva ce-ți amintește de-o veche vorbă românească:

„Satul arde . . . . .

Iar o astfel de bănuială din partea streinilor nu apasă în mod plăcut nici asupra prestigiului țării și nici a Suveranilor ei.

Semoni vânt - culegi furtună

Vorbind despre agitațiile studențești ocliosul guvernului scrie între altele:

„Nu voim să insistăm aici asupra originii și substratului adevărat al acestor agitațiuni, cari acum un an se prezintau sub o firmă pentru ca astăzi să se prezinte sub altă firmă”.

Așadar „Viitorul” vorbește de două „firme”. Una de acum un an, care-i convenea, pentru că atunci agitațiile studențești erau luate de guvern ca un paravan, la adăpostul căruia credea că-și poate face mai bine jocul intereselor sale.

Nu-i convine însă „firma” de acum a acestor agitații, după ce ele au luat dimensiuni cari trec peste socotelile de acum un an ale guvernului.

Pentru aceea „Viitorul” „nu vrea să insiste asupra originii și substratului adevărat al acestor agitațiuni”.

Da, credem și noi! Căci a răscoli acel substrat însemnează a arăta cu degetul și cea parte de vînd pe care o are înșuși guvernul, care nu credea atunci că „cel ce seamdă vînt, nu poate culege decât furtună”.

Partidul național român și comemorarea Unirei Basarabiei

Cuvântarea d-lui Iuliu Maniu la Cercul de studii.

Ziua aniversării a 6 ani dela Unirea Basarabiei cu Vechiul Regat a fost sărbătorită Miercuri în întreaga țară prin meet-uri, servicii divine și parăzi militare. Manifestări grandioase au fost cu deosebire la Chișinău și București.

La București s'a ținut un meeting al „Ligei Culturale” în Aleneu, unde au rostit cuvântări d-nii N. Iorga, general Anastasiu, Crihan și Vasile Goldis.

Partidul național român a comemorat aniversarea Unirei Basarabiei la Cercul de Studii, unde d-l Iuliu Maniu a rostit în fața unei mari asistențe următorul discurs:

Ne-am întrunit și azi să sărbătorim mărețul act al unirii Basarabiei la patria mamă, actul de dreptate istorică ce s'a săvârșit acum șase ani, după ce trecuse un veac și mai bine de robie la ruși a acestui pământ și popor românesc.

În 1914, când orgoliul și neșajul germanilor au început războiul mondial, bazat pe principiul odios: „Macht geht vor Recht”, adică forța primează dreptul, toate națiunile lumii civilizate s'au unit să lupte împotriva încălcătorilor dreptății și libertății popoarelor și să restabilească principiul înțelept și drept, că dreptul primează forța, dând tot deodată puțință popoarelor subjugate de națiunile forței să se libereze, să hotărăască ele înși-le de soarta lor și de conducerea lor viitoare. (Aplauze).

Războiul, care a costat atâtea jertfe omenești și materiale, a dovedit de partea cui a fost dreptatea și astfel popoarele oprimate și-au scuturat jugul tiranilor.

Poporul moldovean din Basarabia care a îndurat mai bine de o sută de ani jugul rusesc, dar care a știut să-și păstreze, cu toate asupririle muscălești, limba și credința strămoșească, tradiția lui, frumoasele lui datini, minunatele lui însușiri latine de purtător și străjuitor al civilizației, a știut să folosească momentul prielnic și să-și recunoască libertatea, întâi, proclamând apoi unirea cu vechiul pământ românesc: căruia i-a aparținut totdeauna, unirea cu România-mamă.

În 1912, când ungurii au vrut să distrugă Biserica noastră românească de peste Carpați și să răpească poporul român dintre Tisa și Carpați până și credința strămoșească, după ce încercase să i maghiarizeze școlile, și să facă o singură Biserică ungurească (cunoscuta episcopie de Hajdudorog), în acest an, ceilalți asupritori, rușii, sărbătoreau un veac de când au răpit Moldova, Basarabia, — atunci în toată Transilvania, ca și în Regatul Vechiu, s'au pornit protestări puternice.

Peste muni s'au văzut atunci adunări de zeci de mii de suflete românești, cari odată cu împotrivirea la blestemata încercare de desnaționalizare făcută de unguri, au protestat și osândit aniversarea rusească, afirmând că Basarabia a fost și trebuie să rămână provincie românească. (Apl. puternice).

Virtuțile strămoșești ale neamului au ținut țara noastră și azi tot glasul conștient trebuie să înalțe rugă către St. Dumnezeu și să mulțumească pentru ajutorul dat. (Aplauze).

Nici-odată, sub nici o condiție, sub nici o intrigă sub nici o slăbiciune de guvern, nu se va putea clinti dreptul nostru asupra Basarabiei și nici un suflet românesc nu va putea fi

clintit dela apărarea dreptei stăpâniri asupra acestui scump pământ românesc. (Aplauze frenetice).

Partidul național român, laolaltă cu toți românii, va sta ca tot-deauna între cei dintâi, să apere cu cuvântul și brațul său, acest pământ, hotarele României întregite. (Aplauze, ovatiuni prelungite).

După acest discurs a urmat o interesantă conferință a d-lui D. Bogos, fost ministru al Basarabiei, despre „Recunoașterea Basarabiei”.

Cine-i vinovat de „comercializările” liberale

Ca să facă o diversivune, „Vittorul” se prefacă a crede într'un proiect de contract prin care Consiliul Dirigent ar fi vrut să vândă toate bogățiile solului și subsolului Ardealului, pe suma de un milion lire sterline.

Însuși oficiosul guvernului spune că este vorba despre unele tratative din 1919 și de un proiect de contract, redactat atunci fără nici o altă urmare.

Așa dar, în lipsă de alte acuzațiuni temelnice, i se impută Consiliului Dirigent că ar fi tratat cu S.r. William Cozens Hardy, venit în numele consorțiului Beureth Moornig et Comp. — dar cari tratative n'au dus la nimic!... Atunci, unde este vina?

Atât de neserioși sunt acuzații Consiliului Dirigent?!

Constatăm însă o diferență: Consiliul Dirigent vroia să cunoască ofertele străinilor și nu ceda nimic celor neserioase — pe când partidul liberal se înfruptă din averea statului pe care o comercializează și face scandal celor cari se opun acestui acaparări. Același partid liberal, prin zelosul censor de moravuri Vintilă Brătianu, operează cu Zaharof consolidări cu bacșuri de zeci de milioane!...

Dela cel mai inferior grad al scării samarâcurilor până la cele mai îndrăznețe tâlhării — toate sunt în activul bilanțului lor. Totuși vinovat este Consiliul Dirigent!...

Brava, frate Vintilă!

Autonomia comunală și județeană

Principiul autonomiei comunale și județene a fost nu odată afirmat de Partidul național român. Ziarul nostru îl susține împotriva oricăror clevetiri de regionalism, ducându-l până la o descentralizare cât mai mare.

Creдем, că numai o astfel de politică va duce la înflorirea țării noastre.

Oăsim o confirmare a acestei credințe, astăzi în cuvintele unui mare prieten al României, d-l deputat Farges, raportorul ratificării recunoașterii unirei Basarabiei în Parlamentul francez. Într'un interview acordat corespondentului ziarului „Dimineața” spunea privitor la pasagiul din

Cinci capete de acuzare!...

Să răspundă hermafroditul Tancred-Vintilă.

Nu știți cel mai nou lucru? Consiliul Dirigent era să vândă, cu toptanul, toată averea subsolului ardelean. De unde, când? Nu vă interesează. Credeți pe cuvânt pe d-l Tancred-Vintilă Brătianu.

Ce-are aface, că se cere de către Partidul național anchetă, că a somat guvernul s'o facă. Fieacurii Dacă d-l Tancred-Vintilă spune ceva, trebuie să-l credem pe cuvânt.

Dar vezi că se găsec oameni mulți, cari nu-l cred. Și aceștia sunt răi; vor să știe cine este hermafroditul moral Vintilă-Tancred Constantinescu.

Și să vorbim serios: d-l Tancred-Vintilă Constantinescu zis și Brătianu să răspundă la cele cinci capete de acuzare pe care ziarul „România” i le aduce.

1. Este sau nu este exact că din inginer sărac, cum era, e astăzi posesorul unei averi de peste o sută de milioane? De unde a realizat această avere, când toată lumea știe că actualul ministru de industrie în calitate sa de inginer n'are la activul său altă invenție decât aceea a legii comercializării avuțiilor Statului?

2. Este exactă acuzarea ce i-a adus în Camera deputatului Istrati, că dintr'o singură trăsură de condai a reușit să facă statul să piardă 60 milioane lei?

3. Este exact sau nu că actualul ministru de industrie și comerț avea legături cu defunctul Nacht, implicat ca autor principal în afacerea alămurilor și arămurilor?

4. Este exact că d-l Tancred Constantinescu și-a clădit de odată două palate în Parcul Filipeșcu din Capitală, cum i-a acuzat d-l dr. N. Lupu?

5. Este exact că în calitate de director general al C. F. R. actualul ministru de industrie și comerț a dezorganizat căile ferate și a introdus sistemul acordării vagoanelor de marfă cu super-supraprecădere.

Iată cinci capete de acuzație, care au fost aduse în parlament ministrului de industrie și comerț de către deputații din opoziție, fără ca să se dea până azi vre-un răspuns.

De vânzare

mobile moderne de nuc pentru un dormitor, mobile diverse pentru bucătărie, obloane etc. Strada Vămii 14. 384 1-1

RASPUNS UNOR CALOMNI

În numărul 4829 din 12 Aprilie a. c. al ziarului „Vittorul” a apărut sub titlul „Din dosarul naționalistilor ardeleni” o informație neiscălită, în care după ce se dă o interpretare tendențioasă unui articol al meu, se plasează de încheiere o calomnie la adresa subsemnatului.

Cunoscând prea bine armele de luptă și îndeosebi amenințările din „Vittorul” la adresa fruntașilor Partidului național român, pe baza unor prelinse dosare din arhivele dela Budapesta — nu m-a emoționat deloc nici calomnia ce mi s'a adresat, mie care în vremile cele mai critice pentru ziaristica ardeleană am rămas la postul de datorie.

Dacă cu toate acestea, iau act de informația amintită, e ca să invit cu toată insistență pe „colegul” care mă amenință, să-și spună numele și să publice dosarul, ca să știu cu cine am de lucru și la ce am să răspund.

Țin că e de datorie unui gazetar cinstit, ca atunci când acuză pe un alt gazetar, să nu se ascundă sub anonim și să precizeze ce are de spus.

Victor Braniceo.

Nota Redacției. La răspunsul de mai sus al „colegului” nostru de redacție, ținem să adăugăm următoarele:

Articolul „Manifestări recente săsești” de care se leagă anonimul din „Vittorul” a fost un răspuns obiectiv dat apelurilor pe cari le-au făcut concetățenii noștri săși ia opinia publică românească, ca să împedecă votarea unui proiect de lege școlar vătămător pentru cultura națională germană. Acest articol s'a publicat în nr-ul de Duminică, 6 Aprilie, al ziarului nostru și stă la dispoziția oricui.

În acest articol nu s'a cerut „sprijinul Sașilor contra politicii naționale românești”, ci s'a pus simplamente la punct politica „tradițională” a Sașilor, care i-a adus în situația în care se găsec astăzi. Iar ca dovadă că nu s'a „cerut sprijinul lor” servească înuși răspunsul pe care ni-l dă ziarul „Kronstädter Zeitung” în nr-ul de Marți, 8 Aprilie, în care acest ziar se plânge că le facem „reproșuri nefundate”. Pe când deci scriitorul sas, departe de a vedea o „cerere de sprijin”, se plânge în contra celor scrise de noi, anonimul din „Vittorul” vede în acest articol „rădă”. Dacă „Vittorul” vrea să se erizeze tocmai în ipostaza de detectiv al „criminalilor” față de „politica națională (recte liberală) românească” în ciuda de conferențe despre chestia minorităților ținute la Brașov, ar fi făcut mai bine să atace de pildă pe d-l prof. univ. Em. Antonescu, un membru marcant al partidului liberal, care a „cutezat” să sublinieze în public, în conferența d-sale ținută Duminică la Brașov „Despre dreptul nou în România întregită”, că d-sa a protestat în contra încercării guvernului liberal de-a introduce în școlile primare și grădiniile de copii minoritare limba română și că a protestat și în contra faptului că s'au trimis în Ardeal magistrați nepregătiți și necunosători ai legilor din Ardeal.

După intervertirea grosolană

a articolului apărut în ziarul nostru, anonimul din „Vittorul” a plasat și o calomnie personală la adresa colegului nostru, vorbind în termeni misterioși de „anumite chitanțe, găsite în arhivele dela Budapesta...”, ce sunt semnate cu nume întregi? Ori anonimul a nitat se vede, că d-l V. Braniceo este unul din cei mai vechi gazetari de profesie din Ardeal, care în anul 1898, fiind redactor la ziarul „Patria” din Cerașuț, a fost expulzat de autoritățile austriace pentru atitudinea care a luat-o în contra rusificării bisericii ortodoxe bucovnene și a politicii centraliste vieneze; că același vechiu gazetar român, stabilindu-se în 1901 la Brasov, ca redactor la „Gazeta Transilvaniei”, a îndurat în mai multe rânduri luni de închisoare și amenzi în bani sub regimul maghiar pentru procese politice; că în vara anului 1916, fiind mobilizat pe loc în Brașov, a refuzat să urmeze armata maghiară în momentul intrării în acțiune a României; pentru a putea sta în ajutorul trupelor eliberatoare. Și, în fine, că același gazetar a scos, sub scurta ocupație românească, singurul ziar românesc din Ardeal „Gazeta Transilvaniei”—preamărind împlinirea visului secular. Iar când armatele eliberatoare au fost nevoite să se retragă, s'a alăturat armatelor în retragere pentru ca în primăvara anului 1917 să fie trimis de guvernul român, ca membru propagandist în Rusia și Siberia, unde timp de aproape 2 ani, îndurând toate mizeriile unei pribegie aproape fără sfârșit, a recrutat voluntari ardeleni pentru armata română și a luat parte, în primele rânduri, la acțiunea națională ce s'a desfășurat pe acele plături.

† Dr. Isidor Marcu

Bisul și împreună cu el neamul românesc de dincoace de Carpați, a îndurat o grea pierdere prin moartea subită a distinsului prepozit capitular al Mitropoliei gr. cat. dr. Isidor Marcu. În defunctul deplângem nu numai pe bărbatul integru, care și-a închinat întreaga sa viață bisericii și școlii ci și pe luptătorul entuziast cu condeiul și cu graul viu al cauzei naționale, sub regimul apus ca și în zilele de-acum, purtând cu cu vrednicie postul de președinte al organizației județene a Partidului național român.

A fost, prin urmare, numai firesc ca înmormântarea, ce-a avut loc Marți la Blaj, să se transforme într'o grandioasă manifestație de doliu, luând parte mai multe mii de persoane, aparținând tuturor straturilor societății românești.

După prohodul oficiat de P. S. Episcopului Niculescu — I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile fiind bolnav — cu mere asistență, s'au rostit numeroase discursuri, în cari s'a reliefat în mod emoționant activitatea multilaterală a marelui dispărut.

Doliul comitetului central al Partidului național l-a exprimat d-l dr. Aurel Dobrescu, robind un îndulesător panegric. În veci amintirea lui.

Comerciant caută locuință, minimum 1 odaie (mobilat sau nemobilat) preferabil cu bucătărie. Plătește bine. Adresați sub „fără copii” la Saxonis, birou de reclame, Brașov. 885 1-1 Saxonis No. 2868

Saxonis No. 2820.

Delicioasele Cornuri cu unt — malată și Pâine escelentă

„BRAȘOVIA”

gustoase și nutritoare

376 8-8 Proaspete zilnic ca și Duminică. Telefon 142.

ULTIMA ORA

Un conflict diplomatic româno-sârb ?!

Viena, 12 Aprilie. Ziarele de aici înregistrează știri tendențioase primite din Belgrad, în care se spune că ar fi iminent un conflict diplomatic pe tema delimitării graniței în Banat.

Președintele comisiei jugoslave de delimitare, colonelul Petrovici, — spun ziarurile din Belgrad — ar fi protestat în modul cel mai energic pe lângă comisiunea română, declarând că Jugoslavia nu va evacua orașul Jombolia, până când România nu se va obliga să repare (?) pagubele cauzate în comunele Madoș și Pădani de rechizițiunile făcute de autoritățile române de evacuare.

INFORMAȚIUNI

Suveranii României au sosit pe pământul Franței, unde au fost primiți cu deosebite onoruri. În localitățile Spitzmatt și Kromenbourg din Alsacia, în ale căror cimitire sunt înmormântați numeroși soldați români căzuți în prisoare germană, Suveranii au vizitat cimitirele, depunând flori pe morminte. La Strassburg, Suveranii au fost primiți în mod solemn de autorități și populație în trunte cu generalul Berthelot. Jol dimineața la orele 11 Regele și Regina, sosind în gara Bois-de-Boulogne au fost primiți de d-na și d-l Millerand, președintele republicii și de toți miniștrii în frunte cu primul ministru Poincaré. În tot parcursul cortegiului până la ministerul de externe, Suveranii au fost aclamați în mod entuziast de populația Parisului.

La primăria din Paris a avut loc o recepție solemnă, cu care prilej președintele consiliului comunal a remis M. S. Regelui marea medalie de aur a orașului Paris. După această solemnitate, a avut loc un dîneu de gală la Elysée, cu care prilej s-au rostit discursuri de către președintele Millerand și M. S. Regele, în care s'a relevat că România și Franța sunt legate prin tradiții indisolubile, urmând ambele țări o politică pacifică bazată pe o aplicare loială a tratatelor. După dîneu a urmat o recepție și seara un concert.

Tratatul anglo-rus. Din Londra se anunță: Primul ministru va prezida probabil prima ședință plenară și va saluta în mod formal pe delegații sovietici cari au sosit la Londra. Conferința se va diviza pe urmă în secțiuni politice și economice cari vor discuta chestiunile în litigiu dintre cele două țări, cu scopul de a orândui relațiile între ele.

Clubul parlamentar german din România, a hotărât excluderea din rândul său a deputatului șvab Mihail Kausch, reprezentant al cercului Aradul nou, pentru că printr-o declarație anonimă a confirmat acuzațiile aduse în senat de către d-l dr. Bianu șvabilor și sașilor.

Trei comune de coloniști moși. În jurul orașului Carei-Mari se vor forma trei comune noi din coloniști moși. În hotarul Pișcolț pe moșia contesei Vetter, au și sosit 160—70 familii din comuna Scărișoara Nouă. La Sanislau pe o rezervă, 1000 jug. cat., sosesc și în parte au sosit 87 familii din comuna Horia-Matnești jud. Turda-Arieș. S'au pus la dispoziția lor locuințele goale la ferma Carol, asemenea și grăjduri suficiente pentru vite. Dintre foștii servitori ai domeniului vor rămânea acolo, în a circa 45 familii românești. A treia comună se va înființa pe moșia Săn Ioan din hotarul orașului Carei-Mari.

Data alegerii de deputat în circumscripția Boga s'a fixat pe zilele de 12 și 13 Mai a. c.

Președintele județului Ciuc în locul d-lui Ștefan Spătaru a fost numit primarul orașului Gheorgheni, Iuliu Florea. Altul la fel...

Un tunel sub muntele Nehoiș. Consiliul tehnic superior a ținut alaltăeri d. a. o ședință sub președinția d-lui ing. Elie Radu, cu care ocazie s'a luat în discuție construirea unui tunel pe sub muntele Nehoiș. Acest tunel urmează să se construiască în scopul legării liniei ferate Buzău-Nehoiș și cu cea care merge spre Cluj. Apoi, această linie se va prelungi până la Constanța, făcându-se astfel traficul direct c. f. r. Cluj-Constanța. În ședința de ieri s'au studiat planurile acestei lucrări, urmând ca într-o ședință viitoare să capete forma definitivă. Ulterior vor fi înaintate spre aprobare Consiliului de miniștri.

Târgul de primăvară din Sibiu se va ține în următoarele zile: târg de oi în 22 și 23 Aprilie, târg de vite în 29 și 30 Aprilie, târg de cai în 1 și 2 Mai, târg de marfă în 3 Mai.

Moartea lui Hugo Stinnes. O telegramă a agenției Wolff anunță moartea faimosului industriaș miliardar german Hugo Stinnes.

Suveranii vor merge și la Bruxelles. După o știre mai nouă Suveranii noștri vor vizita în zilele de 8, 9 și 10 Mai și capitala Belgiei în urma unei invitații primite din partea Regelui Belgiei.

Dr. Salomon Schlesinger, fost asistent în spitalul „Wiener Alg. Krankenhaus” din Viena și în clinica Charité din Berlin a început să dea consultări pentru boli interne și de copii, zilnic dela orele 11—1 și 3—5 d. a. în Strada Spitalului 36. 371 3—3

Purgativul KOPROL regulează digestiunea în chipul cel mai plăcut. 4—0

Albe ca alabastru îți vor fi mâinile și fața, dacă vei turna KAISER BORAX în apa ce te speli. 4—0

BERSON

Toc și talpă de cauciuc

BERSON

să pună cismarul pe ghetetele Dr. căci economisiți nu numai bani, dar veți munaja atât picioarele cât și ghetetele Dr. Lloyd 2798.

Concertul pianistei E. Cotruș-Santo

care promite să fie un eveniment muzical al acestei săptămâni, va avea loc mâine, Duminecă, (13 Aprilie) ora 8 și jum. seara, în aula liceului „Homerus” din localitate. Artista va interpreta bucăți din Schumann, Bach, D'Albert, Chopin, Liszt, Saure și Sibianu.

Publicul muzical așteaptă cu mare interes să facă cunoștință cu această tânără pianistă despre care se vorbește atât bine.

Bilete se cîșt la Agenția Kingsor (lângă Cefeneaua Elite), iar în seara concertului, la cassă.

Locale

A. S. R. Principele Moștenitor Carol a fost alaltăeri oaspele Brașovului, cu prilejul depunerii jurământului recruților din garnizoană. Cu tot timpul plios, festivitatea depunerii jurământului s'a desfășurat cu mare solemnitate pe terenul de sub Straje, frumos decorat cu arcuri, steaguri și ghirlande de brao. După amiază A. S. R. a asistat la un festival muzical-teatral dat la Teatrul Național. Cu acest prilej Reuniunea rom. de cântări a executat „Hora” maestrului G. Dima, — cu concursul distinsei pianiste d-na E. Comanescu și sub dirigența maestrului P. Richter, mult aplaudată de A. S. Regelă și de public. Seara Prințul Moștenitor s'a întors la Sinaia cu automobilul.

Reuniunea germană de cântări „Kronstädter Männergesangverein” va da în 18 Aprilie în Biserica Neagră un mare concert religios, executând celebra operă corală „Matthäuspassion” de I. S. Bach. Bilete la librăria Hiemesch. În anul viitor amănunte.

AVIZ! Adunarea „Societății comercianților români din Brașov” neputând întruni în ziua de 6 Aprilie s. c. numărul membrilor recerut de statute — va avea loc Duminecă în 13 Aprilie la ora 5 1/2 p. m., în localul Filialei Albină din loc, fără considerate la numărul membrilor. Dușoiu, Preș.

Societatea Mortirii neamului românesc cu sediul Brașov, s'a ținut în 6 Aprilie a. c. adunarea generală ordinară în localul societății „Lumina” în Brașov, când s'a ales noul comitet pe ciclul de 3 ani următor, precum urmează: Dr. Spiridon Bolta advocat președinte, vice-președinte Iosif Nistor, casier Ilie Savu, secretar Nicolae Garoiu învățător, membrul George Moșoiu, Nicolae Toma, Ioan Giuvelcă, Ioan C. Eremie, Nicolae Paligrad, Ioan Barbu și Vasile Lupu.

Un tânăr, fost subofiter reangajat, caută post de birou ca copist, cunoscând limba română, maghiară și germană. Amănunte la redacția ziarului.

Atelierul dentistic I. Sole, care există din anul 1908, se găsește în funcțiune neîntreruptă în Strada Principele Carol (fosta Strada Vămii) No. 19. 351 2—6

Giorapi bărbătești, asortimentul cel mai mare la Francisco Gross. 341 2—0 Saxonia 2278.

Mobile și alte obiecte de casă de vânzare. A se adresa zilnic între orele 2—6 d. a. în Strada Castelului 44, etajul 2.

Seri de petrecere și răs — Reprezentațiunile campaniei artistice Tănase. —

În viața orașului nostru, acoperită de norii griilor — cine nu simte, azi, greutatea acestei vieți?!. — ni surprinde o seară de petrecere și răs. A sosit în Brașov, vestita companie artistică Tănase.

Nu vom face aci procesul artei pure sau al moralei în artă, ori al împrejurărilor noastre speciale în legătură cu arta națională.

Tănase vrea să ne facă să râdem și reușește pe deplin cu revistele ce reprezintă. Este spiritul bucureștean, spiritul caustic românesc, prezentat prin personajii ridiculizate — der cu o tendință laudabilă: vezi-ți bărna din ochiul tău!..

Revista „Pă ce?” a fost a seară viu aplaudată mai ales în cupletele politice și cele de critică a moravurilor bucureștene. Tablourile frumoase, feerice și baletul au încântat privirile, și ale numeroșilor sireini cari au luat parte la reprezentația de a seară.

Cine poate descrie însă diversitatea scenelor vesele și feerice de ieri?

Astă seară, în „Subțire dulce” de A. Herz, compania se întrece pe sine. Revista abundă în spirit și în labiouri feerice.

Strălucitul talent al lui Tănase, care — trebuie să remar-

căm — nu exagerază de loc ci subliniază numai cu o cumpătare ce mărește efectul scenelor comice (adevărată artă comică) — merită să fie aplaudat. Tot astfel companiilor săi, cu cari face un ansamblu fericit. Remarcăm sublinierea cu aplauze, în special a scenelor jucate de violon și neobositul Titus Protopopescu — unul din tovarășii vechi de muncă ai lui Tănase — apoi Pizone, Șerbănescu, Dan Demetrescu; dnele Tuchi, Vasiliu, Violetta Ionescu, Pulca Perieșeanu și Lizica Petrescu.

Orchestra, abia 10 persoane, a apărut — sub dirigența cunoscutului și simpaticului maestrului Alecu Barcanescu — într-adevăr surprinzătoare. Publicul a remarcat imediat admirabila conducere a părții muzicale din revista de ieri.

Quartetul Piganis (negru-dans) a fost viu aplaudat.

Pe diseară, deci.

Spectator.

Măine, Duminecă, ultima reprezentațiune

Cine dă mai mult!..

Inceputul la 9 ore seara. Biletele la Cassa Teatrului, ziua și seara.

Controlul Societăților de ajutor mutual

Dela Casa Centrală a asigurarilor Sociale, Direcția Regională Sibiu, primim spre publicare următorul avis:

În conformitate cu art. 15 și următorii din legea asupra persoanelor juridice, promulgată prin Monitorul Oficial No. 27/924 din 6 Februarie, în vederea controlului ce urmează a se face de Casa Centrală a Asigurarilor Sociale, asupra tuturor Societăților sau Asociațiilor de ajutor mutual, numitele Societăți sau Asociațiuni sunt obligate ca în termen de 10 zile dela publicarea prezentului comunicat să facă cunoscut prin adresă scrisă Direcțiunii Regionale a Asigurarilor Sociale din Sibiu, firma și adresa exactă a Societății sau Asociațiunii de ajutor mutual,

Rader No. 1252.

BROȘURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

BROȘURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

386 1—12

? Voiți un ceas, care să umble bine?

Cumpărați-vă un ceas de precizie :: veritabil de Elveția cu marca :: firmei „H. OSTERSETZER, BRAȘOV”. Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului Public, că începând de azi primesc spre reparare și ceasuri, garantând executarea solidă a reparației.

Cu deosebită stimă H. OSTERSETZER BRAȘOV, Șirul Grăinii 9.

368 4—5